

Poznań, 4 lipca 1418

Król Władysław [Jagiello] prosi wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Michała Kuchmeistera, aby umożliwił jego poddanym: pod czaszemu kujawskiemu [recte brzeskiemu] Chebdzie ze Złotnik, Bartoldowi z Bohumina, Geraldowi z Bysławka i Mikołajowi z Koźmina sprzedaż ich dóbr dziedzicznych w Prusach.

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 2761, pap., lac., wym. 220 × 315 mm, niewielkie ubytki, plamy z atramentu przy dolnym marginesie, dziewiętnastowieczna notatka o dacie rocznej listu: 1418, in dorso nieczytelna zamykająca list pieczęć wystawcy w czerwonym wosku o śr. 28 mm (wosk przez papier, zob. GumowskiPieczęcie, s. 14, 15, nr 16; Pieczęcie, s. 14; HlebionekKatalog, s. 105, 106), kustodia nierówno przycięta i naderwana o wym. 41 × 38–42 mm na miejscu, papierowy pasek zabezpieczający pieczęć na miejscu, notatka ręką z pierwszej ćwierci XV w.: Polan koning bittet vor hern Chebden¹ | und die andern, das sie ire guter mogen | vorkaufen, nowożytna notatka o treści listu.

Reg.: RHD 1, nr 2761; SzwedaListy, s. 266.

Adres [in dorso]: ^aWenerabili domino Michaeli Cuchmester Ordinis Beate Marie | Hospitalis Jerosolomitami Domus Theotunicorum de Prussia magistro | generali Cruciferorum² | ~~de^b~~, amico grate nobis dilecto.

^cWladislaus Dei gracia rex Polonie Lythuanieque | princeps supremus et heres Russie etc.

^dWenerabilis domine, amice grate nobis dilecte! Sinceritati vestre strennuos et famosos Chebdam de Zloth|niky subpincernam Cuyauiens³, Bartholdum de Wolemino⁴ [s], Geraldum de Sbislawe⁵ et Nicolaum | de Coszemino⁶, subditos nostros, pleno recomendamus affectu, quos dum ad nostri instanciam ad vendendum | (ipsorum^e) | ~~sua~~ bona hereditaria, que in dominiis terrarum vestrarum Prussie habere dinoscuntur, rite et efficaciter per vestram sinceritatem admissos, audissemus grato animo recepimus et iocundo, pro eoque eidem vestre sinceritati immensas graciaram referimus acciones, et ut huius rei negocium effectum sortiretur adoptatum, eandem vestram sinceritatem desideriosissimis rogamus^f affectibus, quatenus eosdem nostri contemplacione graciosius habentes recomissos, ipsis et cuilibet (ipsorum^g) speciales securitatis et salvi conductus litteras dare velitis et per presencium ostensorem destinare, ut libere, secure et sine quovis impedimento terras vestras ingredi valeant, bonaque ipsorum huiusmodi venundare et negocia circa eorundem vendicionem facere oportuna, quousque eadem duxerint venundanda. Datum Poznanie feria secunda infra octavas Visitacionis Sancte Marie anno Domini millesimo CCCC^{mo} decimo octavo.

Relacio Sbignei | prothonotarii⁷.

^a Inicjał wysokości ok. 4 wersów, wysunięty w lewo.

^b Wyskrobane.

^c Inicjał wysokości ok. 4 wersów.

^d Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

^e Dopisane nieco jaśniejszym atramentem na prawym marginesie, bez znaku wstawienia.

^f Końcówka wyrazu nieco zamazana.

^g Nadpisane ze znakiem wstawienia.

¹ Chebda ze Złotnik w ziemi łęczyckiej h. Ogon, podczaszy brzeski 1415–1438 (UKD, s. 56, 179; S. Szybkowski, *Kujawska szlachta urzędnicza w późnym średniowieczu [1370–1501]*, Gdańsk 2006, s. 532, 533).

² Michał Kūchmeister von Sternberg, wójt Nowej Marchii 1410, wielki marszałek 1411–1414, wielki mistrz 1414–1422, komtur gniewski 1422, zm. 1423 (W. Nöbel, *Michael Kūchmeister. Hochmeister des Deutschen Ordens 1414–1422*, Marburg 1969; *Hochmeister*, s. 119–121; *Jähmig*, s. 290, 292, 303, 318; *Heckmann*, s. 152, 210, 396, 405, 555).

³ Zob. przyp. 1.

⁴ Bartold (Bartłomiej) z Bolumina, syn Stanisława z Bolumina, rycerza z ziemi chełmińskiej, który w 1410 przeszedł na stronę polską, wyst. od 1409, kiedy był dinerem wielkiego mistrza Ulryka von Jungingena, zm. po 1431, w Polsce Bolumińscy uzyskali zaopatrzenie w królewskich wsiach Płowce i Piolunowo na Kujawach Brzeskich, mieli również dobra dziedziczne w Nożyczynie w powiecie gnieźnieńskim (S. Szybkowski, *Rodzina Bolumińskich na Kujawach i w Wielkopolsce w XV wieku. Działalność, posiadłości, genealogia, heraldyka*, w: *Heraldyka i okolice*, red. A. Rachuba, S. Górzyński, H. Manikowska, Warszawa 2002, s. 419–428).

⁵ Gerald z Bysławka (na południowy wschód od Tucholi), rycerz pomorski, występuje tutaj i w 1418, zob. jego niedatowaną skargę na urzędników krzyżackich, która sugeruje, że po wrócił on do Prus, zatem jego dobra nie zostały sprzedane (GSPK, XX. HA, OBA, nr 28655).

⁶ Mikołaj z Koźmina (osada zaginiona na wschód od Tucholi), rycerz pomorski, następnie podany króla polskiego i jego dworzanin (*familiaris*), występował w źródłach 1416–1450, zm. przed 1451, w latach 1418 i 1425 otrzymał od Władysława Jagiełły zapisy na królewszczyźnie Czolpin w powiecie radziejowskim na Kujawach Brzeskich, powiększył je w 1442 i 1444 Władysław III za zasługi na Węgrzech, Mikołaj nabył też posiadłość w Giżewie (powiat kruszwicki), którą posiadali jego synowie (AGAD, *Księgi ziemskie radziejowskie*, ks. 1, k. 7, 15v, 18v, 21v, 24v, 50, 69, 106, 117v, 153v, 155v, 175v, 185v; *Zbiór dokumentów pergaminowych*, nr 444; *Codex diplomaticus Poloniae*, t. 2/1, wyd. L. Rzyszczewski, A. Muczkowski, Warszawa 1848, nr 361, 373; t. 2/2, Warszawa 1852, nr 590).

⁷ Zbigniew Oleśnicki (starszy) h. Dębno, pisarz i sekretarz (*protonotariusz*) królewski, kanonik i prałat licznych kapituł, biskup krakowski od 1423, kardynał św. Pryska, zm. 1455 (PSB 23, s. 784–786; *SułkowskaDokumenty*, s. 244–245; M. Koczerska, *Zbigniew Oleśnicki i Kościół krakowski w czasach jego pontyfikatu [1423–1455]*, Warszawa 2004).